

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV
GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV
Curs /Curso
2019-2020

1 Dades d'identificació de l'assignatura <i>Datos de identificación de la asignatura</i>					
Nom de l'assignatura <i>Nombre de la asignatura</i>	Teoria i Història de l'Art i del Disseny I				
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>	4	Curs <i>Curso</i>	1er	Semestre <i>Semestre</i>	1er
Tipus de formació <i>Tipo de formación</i> bàsica, específica, optativa <i>básica, específica, optativa</i>	Troncal	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura <i>Idioma/s en que se imparte la asignatura</i>		Castellà-valencià	
Matèria <i>Materia</i>	Teoria i Història de l'Art i del Disseny				
Títol Superior <i>Título Superior</i>	ESEAS Arts Plàstiques				
Especialitat <i>Especialidad</i>	Ceràmica				
Centre <i>Centro</i>	Escola Superior de Ceràmica de L'Alcora.				
Departament <i>Departamento</i>	Fonaments Artístics				
Professorat <i>Profesorado</i>	Ruth de la Puerta Escribano				
e-mail <i>e-mail</i>	ruth.puerta@escal.es				

1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació <i>Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación</i>
<p>-Que el alumne conegui les característiques i funcions de l'art en manifestacions, al llarg de la història i en el marc de les diferents cultures, així com les causes primordials d'aquestes característiques, funcions i evolució, encaminada sempre l'obra artística amb el context social, econòmic, polític, ideològic, religiós i individual en el que se gesta, i connectant-la amb altres formes d'expressió cultural.</p> <p>-Que l'alumne conegui els diferents llenguatges formals i visuals, així como les diverses tècniques artístiques utilitzades per la humanitat al llarg de la història amb la finalitat que pugui comprendre millor como aquestes condicionen i actuen en el resultat final de l'obra artística.</p> <p>-Que el alumne conegui la teoria i el pensament estètic en el seu discórrer històric i dins dels diferents contextos culturals, socials, econòmics, polítics, ideològics, religiosos, que han condicionat els discursos, la estètica, la funció, las tècnica i els llenguatges formals de l'art.</p> <p>-Que l'alumne conegui específicament las fonts, tendències, artistes i obres més importants i representatives de cadascun dels períodes de la Historia de l'Art i en el marc de diferents cultures.</p> <p>-Que el alumne conegui i de forma rigorosa i ajustada el llenguatge específic i la terminologia adequada que son propis de les diferents manifestacions artístiques.</p> <p>-Que el alumne conegui les distintes perspectives i les distintes metodologies que permeten la comprensió de l'obra artística.</p> <p>-Que el alumne conegui els diversos procediments de creació artística i las tècniques de conservació, tutela i divulgació del patrimoni històric-artístic i cultural.</p>

-Que l'alumne conegui la realitat nacional i internacional en matèria d'indústria i política cultural; del mercat de l'art i de les institucions i organismes culturals.
 -Que l'alumne adquireixca coneixements específics que el capaciten per a l'exercici de treballs propis dels perfils professionals de la titulació.

1.2 Coneixements previs

Conocimientos previos

L'estudiant ha de tenir interès en qüestions relacionades amb l'art i la sensibilitat cap a estudis artístics. Es pretén adquirir habilitats relacionades amb la comprensió, interpretació i anàlisi de l'art i el disseny. Tot i que no es requereixen coneixements previs específics, són bàsics els equivalents a un 2on de Batxillerat o superior, millor adequant-se a la realització d'estudis que han triat entre el Batxillerat, Humanitats o Ciències socials amb l'opcional d'història de l'art i per tant, tenir un coneixement bàsic d'història, cultura i art.

2 Competències de l'assignatura

Competencias de la asignatura

Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. Es convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc)
Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco)

CT 1 Organitzar i planificar el treball de manera eficient i motivadora. Bastant.

CT 2 Arreplegar informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament. Molt.

CT 15 Treballar de manera autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'esperit emprenedor en l'exercici professional. Poc.

CT 16 Usar els mitjans i recursos al seu abast amb responsabilitat cap al patrimoni cultural i mediambiental. Molt.

CT 17 Contribuir amb la seua activitat professional a la sensibilització social de la importància del patrimoni cultural, la seua incidència en els diferents àmbits i la seua capacitat de generar valors significatius. Bastant.

CG 9 Valorar la significació artística, cultural i social del disseny i la seua capacitat d'intervindre com a factor d'identitat, innovació i desenvolupament de la qualitat. Bastant.

CG 12 Conèixer i valorar el patrimoni cultural propi per a poder intervindre convenientment en la seua millora i enriquiment. Bastant.

CE 11 Comprendre les produccions ceràmiques com el resultat de la integració d'elements formals, funcionals i comunicatius que responen a criteris de demanda social, cultural i de mercat. Molt.

3 Resultats d'aprenentatge

Resultados de aprendizaje

RESULTATS D'APRENENTATGE
 RESULTADOS DE APRENDIZAJE

COMPETÈNCIES RELACIONADES
 COMPETENCIAS RELACIONADAS

-Identifica els diferents estils artístics al llarg de la Història.
 -Classifica l'art en funció del seu lloc d'origen, material o tècnica utilitzada.
 -Descobreix i interpretar l'art clàssic
 -Argumenta i defensa el patrimoni artístic.
 -Aplica els coneixements apresos a la vessant professional, tant artística com tècnica de la titulació.

CT 2, CE 11

CT 15, CE 11

CG 9, CE 11

CT 16, CT 17, CG 12

CT 1, CT15, CT 16, CG 9

Nota important: Les competències estan expressades en un sentit genèric pel que és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o acompliment que ha d'adquirir l'alumnat i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser avaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que l'alumnat serà capaç de demostrar en

finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

Nota important: Las competencias están expresadas en un sentido genérico por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que debe adquirir el alumnado y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que el alumnado será capaz de demostrar al finalizar la asignatura o materia y reflejan, asimismo, el grado de adquisición de la competencia o conjunto de competencias.

4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge <i>Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje</i>	Planificació temporal <i>Planificación temporal</i>
Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes,... <i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas,...</i>	
<p>Tema 1-Introducció al món de l'art: 1.1 Concepte d'art. Funció de l'art. Classificació de les arts. El problema de la jerarquització de les arts. 1.2 1.2Comentari de l'obra d'art. La forma, la tècnica i el estil.</p> <p>Tema 2- Prehistòria:-Què és la Prehistòria, Origen de l'Art prehistòric, Utilitat i significat de l'art en la Prehistòria 2.1 Paleolític : Context del Paleolític. Utilitat i significat de l'art a la prehistòria. La temàtica de l'art paleolític. Manifestacions artístiques: la escultura. les Venus, la pintura: Significat, localització de les coves. 2.2 Neolític. Context històric. L'arquitectura megalítica. Altres construccions arquitectòniques.-Art mobiliari 2.3 1.3 Edat dels metalls. L'art celta de la Tene. La segona Edat de Ferro 2.4 El naixement de la ceràmica: Origen de la Ceràmica. Etapes del Neolític valencià.Cultura del vas campaniforme</p> <p>Tema 3- L'art a l'Orient Mitjà. Mesopotàmia i Pèrsia. 3.1 Arquitectura, escultura i ceràmica a Mesopotàmia 3.2 Arquitectura, la rajola esmaltada, l'escultura i la ceràmica a Pèrsia</p> <p>Tema 4- Art egipci. 4.1 Arquitectura funerària (l'apiràmide) i religiosa (el temple) Escultura. Pintura. 4.2 La ceràmica egípcia</p> <p>Tema 5- L'art de l'extrem Orient. 5.1. La Xina. Característiques generals en arquitectura, escultura i pintura. La porcellana xinesa. 5.2 Japó. Característiques generals de l'art.</p> <p>Tema 6- Grècia en l'Antiguitat. 6.1 L'arquitectura: Característiques generals, decoració arquitectònica, el temple, els ordres clàssics: dòric, jònic i corintio. 6.2 L'escultura, reflex del concepte de bellesa ideal: Evolució des del període arcaic (Kuroi i koré), al clàssic (Mirón, Píclito i Fidias) i helenístic (Praxíteles, Lisip i Scopas) 6.3 La ceràmica grega: La ceràmica minoica i micènica, la ceràmica clàssica de l'estil de figures negres (Klitiass) i figures vermelles (Andócides i Nicostenes, Polignoto, Eufronios),</p> <p>Tema 7- L'art clàssic: Roma.</p>	<p>22 dies de classe lectiva, amb 40 hores des de 7 d'octubre fins al 31 de desembre.</p> <p>Tema 1: 2 hores. Octubre Tema 2: 3/4 hores. Octubre Tema 3: 3/4 hores. Octubre Tema 4: 3/4 hores. Octubre Tema 5: 3/4 hores. Novembre Tema 6: 3/4 hores. Novembre Tema 7: 3/4 hores. Novembre Tema 8: 3/4 hores. Novembre Tema 9: 3/4 hores. Decembre. Tema 10: 3/4 hores. Decembre. Tema 11: 3/4 hores. Decembre. Tema 12: 3/4 hores. Decembre.</p>

<p>7.1 Arquitectura religiosa i civil. La escultura: el retrat i el relleu històric).</p> <p>7.2 La ceràmica romana: la terra sigillata de Arezzo y la hispania romana</p> <p>Tema 8-Art paleocristià: la basílica, la iconografia cristiana i la ceràmica.</p> <p>Tema 9 -Art bizantí, punt d'unió entre orient i occident</p> <p>9.1 El conflicte iconoclasta</p> <p>9.2 La arquitectura i el mosaic</p> <p>Tema 10- L'islam, l'Al Andalus, el art mudèjar Un nou codi estètic.</p> <p>10.1 Arquitectura religiosa i civil: mesquita i palaus.</p> <p>10.2 La ceràmica d'ús diari i de revestiment. Les tècniques de la ceràmica hispanomusulmana.</p> <p>Tema 11- Edat Mitjana. L'art romànic</p> <p>11.1 Construcció de les grans catedrals, l'església de peregrinació i els monestirs</p> <p>11.2 Escultura monumental de les grans portades i retaules</p> <p>11.3 La pintura romànica</p> <p>11.4 La ceràmica romànica</p> <p>Tema 12-Edat Mijana. L'art gòtic</p> <p>12.1 Estructura, simbologia i vidrieres gòtiques</p> <p>12.2 Escultura gòtica: característiques generals</p> <p>12.3 Pintura gòtica: El Trecento italià: Giotto. Els primitius flamencs del segle XV: Els Van Eyck</p> <p>12.4 La ceràmica gòtica.</p>	
--	--

5 **Activitats formatives**

Actividades formativas

5.1 **Activitats de treball presencials**

Actividades de trabajo presenciales

ACTIVITATS <i>ACTIVIDADES</i>	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Classe presencial <i>Clase presencial</i>	Exposició de continguts per part del professor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. <i>Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.</i>	Comprensió i aplicació dels apunts del temari	35
Classes pràctiques <i>Clases prácticas</i>	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. <i>Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones..., búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc.</i> <i>Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.</i>	Assistència a la biblioteca per ampliar continguts.	12
Exposició treball en grup <i>Exposición trabajo en grupo</i>	Aplicació de coneixements interdisciplinaris. <i>Aplicación de conocimientos interdisciplinares.</i>	Iniciació a la pràctica del comentari	12

		artístic	
Tutoria Tutoría	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, tallers, lectures, realització de treballs, projectes, etc. <i>Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.</i>	Resolució dubtes.	5
Avaluació Evaluación	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. <i>Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.</i>	Treballar a classe	6
		SUBTOTAL	70

5.2 Activitats de treball autònom <i>Actividades de trabajo autónomo</i>			
ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Treball autònom Trabajo autónomo	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	Preparar part del treballs sobre diversos temes.	20
Estudi pràctic Estudio práctico	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	Exposar treballs.	8
Activitats complementàries Actividades complementarias	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències,... <i>Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,...</i>	Assistir a visites extraescolars	2
		SUBTOTAL	30
		TOTAL	100

6 Sistema d'avaluació i qualificació

Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació

Instrumentos de evaluación

Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals,...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, quaderns d'observació, portafolio,...

Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales,...), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio,...

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN	Resultats d'Aprenentatge avaluats Resultados de Aprendizaje evaluados	Percentatge atorgat (%) Porcentaje otorgado (%)
1- Exercicis de classe i assistència.	Aprendre i millora el comentari d'obra artística.	10%
2- Treball investigació i exposició oral.	Presenta el treballs.	40%
3- Examen escrit en convocatòria establerta.	Controla el temari	50%

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega

Criterios de evaluación y fechas de entrega

La prova escrita consistirà en la explicació i comentari de 10 obres d'art de diferents períodes artístics de cadascuna de les arts: arquitectura, escultura, pintura i ceràmica. En la prova escrita es valorarà els paràmetres explicats a la rúbrica següent:

NOTA/VALOR ACIÓ	SOBRESA -LIENT 10-9	NOTABLE 8-7	BIEN 6	SUFICIENT 5	INSUFICIENT 0-4
CONTINGUT	L'alumne demostra domini de la matèria, comenta totes les obres d'art correctament fa un comentari ordenat, complet i coherent de les característiques estilístiques de l'obra, diferencia i identifica els principals estils i artistes, relaciona l'obra d'art amb el seu context històric i cultural, de	L'alumne demostra domini de la matèria i comenta bé huit o set obres d'art correctament Falla en una o dues. La resta dels paràmetres estan bé.	L'alumne demostra domini just de la matèria i comenta sis obres correctament. Li falta una mica de coherència, no diferencia bé tots identifica els principals estils i artistes, encara que relaciona l'obra d'art amb el seu context històric i cultural, de l'Art i del Disseny, usa adequadament la	L'alumne demostra domini just de la matèria i comenta cinc obres correctament. Li falta una mica de coherència, no diferencia bé tots identifica els principals estils i artistes, relaciona l'obra d'art amb el seu context històric i cultural, de l'Art i del Disseny molt poquet encara que usa	L'alumne no demostra domini de la matèria, comenta bé menys de quatre obres. Li falta una mica de coherència, no diferencia bé tots identifica els principals estils i artistes, no relaciona l'obra d'art amb el seu context històric i cultural, de l'Art i del Disseny i no usa adequadament la terminologia

	l'Art i del Disseny, usa adequadament la terminologia específica de Història de l'art i del Disseny i aplica coneixements de iconografia		terminologia específica de Història de l'art i del Disseny i aplica coneixements de iconografia	adequadament la terminologia específica de Història de l'art i del Disseny i aplica coneixements de iconografia	específica de Història de l'art i del Disseny ni aplica prou coneixements de iconografia
GRAMÀTICA I ORTOGRAFIA	Mostra capacitat de síntesi, de redacció i controla la ortografia. No comet faltes d'ortografia.	Mostra capacitat de síntesi, de redacció i controla la ortografia. Comet 1 o 2 faltes d'ortografia.	Mostra capacitat de síntesi, de redacció però no controla la ortografia. Comet entre 3 a 5 faltes d'ortografia.	Mostra poca capacitat de síntesi, de redacció i controla poc la ortografia donat que comet més de de 6 a 10 faltes d'ortografia.	Mostra poca capacitat de síntesi, de redacció i controla poc la ortografia donat que comet més de 10 faltes d'ortografia.

- Realització d'un treball individuals d'investigació i d'exposició oral a l'aula entre los dies 7 i 13 de gener. L'alumne haurà d'elaborar un PowerPoint estructurat correctament amb la portada on s'indicarà el títol del treball i el nom i cognoms de l'alumne i el nom de l'assignatura, la introducció (assenyalarà l'objectiu del tema proposat i la seva justificació), el cos de deu làmines amb l'explicació de cadascuna i una conclusió amb una o dues frases que serà un resum dels mes important de la seva exposició. Tindrà un total de catorze pàgines: portada, introducció, el cos amb les deu làmines amb el text i les imatges (per comentar una imatge en un minut), una altra per a la conclusió i la final per la bibliografia de llibres i internet. L'alumne triarà un punt d'un tema del temari (un estil artístic, un artista) i l'ampliarà pel seu compte, i pot relacionar-lo amb altres paràmetres històric culturals o artístics. Els alumnes no podran repetir-se entre ells i hauran de coordinar-se i posar-se d'acord en l'elecció dels temes de manera respectuosa.

El treball es qualificarà de 0 a 10 mitjançant una rúbrica amb els indicadors d'avaluació següents:

NOTA/VALORACIÓ	SOBRESA-LIENT 10-9	NOTABLE 8-7	BIEN 6	SUFICIENT 5	INSUFICIENT 0-4
CONTINGUT	L'alumne demostra un nivell de domini dels conceptes treballats, s'adequa a les pautes donades, fa rellevància de la informació utilitzada,	El contingut perfecte	El contingut perfecte	L'alumne falla en aspectes conceptuals encara que s'adequa a les pautes donades, fa rellevància de la informació utilitzada, demostra capacitat	L'alumne falla en gairebé tots els paràmetres

	<p>demostra capacitat d'organització i exposició de la informació, coordinació entre els companys, coherència entre els arguments utilitzats i l'opinió exposada.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Respecta els terminis establerts i les normes establides per a la seua realització. 			<p>d'organització i exposició de la informació, coordinació entre els companys, coherència entre els arguments utilitzats i l'opinió exposada.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Respecta els terminis establerts i les normes establides per a la seua realització. 	
ASPECTES FORMALS, GRAMÀTICA I ORTOGRAFIA	<p>L'alumne demostra cura i originalitat en la presentació del treball, correcció ortogràfica y sintàctica, tenint especial cura en l'adequació, la coherència i la cohesió en l'argumentació.</p>	<p>L'alumne falla en alguns aspectes formals</p>	<p>L'alumne falla en alguns aspectes formals</p>	<p>L'alumne falla en alguns aspectes formals</p>	<p>L'alumne falla en quasi tots els aspectes formals</p>
EXPOSICIÓ ORAL	<p>Adequada exposició oral seguint les pautes assenyalades pel professor a l'aula:</p>	<p>Exposició oral perfecta</p>	<p>Falla en alguns aspectes de la exposició oral</p>	<p>Falla en alguns aspectes de la exposició oral</p>	<p>L'alumne descuida la exposició oral</p>

Adequada exposició oral seguint les pautes assenyalades pel professor a l'aula. Pautes d'exposició oral: no llegir el text mirant a la pantalla d'esquena als companys, mirar cada làmina un moment i explicar als companys el contingut mirant-los als ulls, a tots, no només a dreta o esquerra i, per descomptat, no mirar cap avall ni cap amunt; els braços solts movent les mans amb discreció però sense creuar-los; no parlar tocant-se el cabell; parlar sense mastegar xiclet, no cometre falques ni repetir moltes vegades la mateixa paraula.

Les dates d'entrega dels treballs tindran com a data màxima el dia acordat a l'aula.
* Per tal de poder participar en la convocatòria ordinària cal que l'alumne assisteixca com a mínim al 80% de les classes presencials. Es valorarà el compliment d'aquesta mesura, ja que l'absència a més del 20% de les sessions, suposaria haver-se de presentar directament a la extraordinària.

La nota final vindrà determinada per l'examen (80%), la participació, la col·laboració i assistència a classe, als museus i les activitats complementàries com el treball pràctic d'exposició oral comptaran l'altre 20 % restant.

En l'avaluació es comprovarà el grau de consecució dels objectius marcats, garantint una avaluació adequada dels coneixements, i serà de caràcter tal que es puguin detectar i corregir les deficiències advertides.

En els processos d'avaluació, l'alumnat serà qualificat mitjançant escala numèrica de 1 a 10, considerant-se positives les qualificacions de 5 i superiors, i negatives les inferiors a 5.

6.3 Sistemes de recuperació

Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)

Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

Per tal de poder-se presentar a la recuperació serà necessari haver entregat aquells treballs demanats al llarg del curs.

La recuperació escrita consistirà en una prova escrita similar a la de l'avaluació ordinària: pregunta de característiques generals d'un tema, i un bloc d'imatges a identificar i reconèixer, amb el comentari complet d'una d'elles.

Als processos de recuperació, l'alumnat serà qualificat mitjançant escala numèrica de 1 a 10, considerant-se positives les qualificacions de 5 i superiors, i negatives les inferiors a 5.

7 Bibliografia

Bibliografía

- AZCARATE, José Maria: *Historia del arte* (Anaya, Madrid, 1987).
- AAVV: *Historia universal del Arte*. (Planeta, 1986).
- ANGULO IÑÍGUEZ, Diego.: *Historia del Arte*. (Madrid: Raycar, 1984).
- GARCÍA BLANCO, Ángela., *Un paseo por la historia*, Àmbit, MAN, 2001.
- CARMONA MUELA, Juan., *Iconografía cristiana*, Istmo, Madrid, 2001.
- BONET CORREA, A: *Historia de las artes aplicadas e industriales en España* (Madrid, 1987).
- CASAMAR, Manuel., *Cerámica*, dentro del libro "Artes Decorativas I", Summa Artis, Espasa Calpe, Madrid, 1999.
- CORTÉS ARRESE, Miguel., *El arte bizantino*, Historia 16, 1989.
- ECO, Umberto., *Historia de la Belleza*, Ed. De Bolsillo (Barcelona: 2015)
- ENRIQUE WÖLFFIN. *Conceptos fundamentales en la historia del Arte*. (Madrid: Espasa Calpe, 1979)
- FATÁS, Guillermo y Borrás Gonzalo M., *Diccionario de términos de Arte y arqueología*, Alianza editorial, 1988.
- FLEMING, J. y HONOUR, H.: *Diccionario de las Artes Decorativas*. Madrid, 1987.
- GOMBRICH, Ernst. *Historia del Arte*, Alianza, 1981.
- JIMENEZ Alfonso. *El arte islámico*, Historia 16.
- MARK, R. *Tecnología arquitectónica hasta la revolución científica: arte y estructura de las grandes construcciones*, Akal, 2002.
- MARTÍN GONZÁLEZ, J. J: *Historia del Arte*. (Madrid: Editorial Gredos, 1982).
- ORTEGA ANDRADE. F., *Historia de la construcción*, 4 tomos, Universidad de las Palmas de Gran Canarias, 1993-94.

-PANOFSKY, E.: *Estudios sobre iconología*, (Madrid, Alianza, 1984)